

Η συζήτηση του αναρχικού επαναστάτη Ν. Μάχνο με τον Λένιν το 1918 στο Κρεμλίνο

Κατηγορία: [Παγκόσμια Αναρχική Ιστορία](#)

Η συζήτηση του κορυφαίου θεωρητικού και επαναστάτη των Μπολσεβίκων με τον σημαντικότερο αναρχικό καπετάνιο της επανάστασης το 1918 στο Κρεμλίνο.

Στις μια η ώρα, παρουσιάστηκα στο Κρεμλίνο όπου βρήκα το σύντροφο Sverdlov . Με οδήγησε αμέσως στο Λένιν ο οποίος με καλωσόρισε εγκάρδια. Έσφιξε το χέρι μου και χτυπώντας μου φιλικά την πλάτη με οδήγησε σε μια πολυθρόνα. Μετά και αφού ζήτησε από τον Sverdlov να καθίσει σε μια άλλη καρέκλα, πήγε στη γραμματέα του και της είπε, «παρακαλώ μην μας ενοχλήσετε μέχρι τις δύο η ώρα.» Κατόπιν κάθισε απέναντί μου και άρχισε να υποβάλλει τις ερωτήσεις.

Η πρώτη ερώτησή του ήταν: «Από ποια περιοχή είστε;» Κατόπιν: «Πώς οι αγρότες της περιοχής σας κατάλαβαν το σύνθημα ΟΛΗ Η ΕΞΟΥΣΙΑ ΣΤΑ ΣΟΒΙΕΤ (σ.τ. μ. εργατικά/αγροτικά συμβούλια) ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ και ποια ήταν η αντίδραση των εχθρών αυτού του συνθήματος – της κεντρικής Rada (2) ειδικότερα;» Τελικά: «Οι αγρότες της περιοχής σας επαναστάτησαν ενάντια στους Αυστριακούς και Γερμανούς εισβολείς;(3) Σε αυτή την περίπτωση, τι θέλουν οι επαναστατημένοι αγρότες για να μετασχηματιστεί η εξέγερση σε μια γενικευμένη επανάσταση σε συντονισμό με τη δράση των μονάδων της Κόκκινης πολιτοφυλακής (1), η οποία έχει υπερασπίσει τις επαναστατικές κατακτήσεις μας τόσο θαρραλέα;»

Σε όλες αυτές τις ερωτήσεις έδωσα συνοπτικές απαντήσεις. Με το ιδιαίτερο ταλέντο του, ο Λένιν προσπάθησε να θέσει τις ερωτήσεις του κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μπορώ να απαντήσω σημείο προς σημείο.

Παραδείγματος χάρη, την ερώτηση: «Πώς οι αγρότες της περιοχής σας κατάλαβαν το σύνθημα ΟΛΗ Η ΕΞΟΥΣΙΑ ΣΤΑ ΣΟΒΙΕΤ;» ο Λένιν την επανέλαβε τρεις φορές. Έμεινε έκπληκτος από την απάντησή μου: «Οι αγρότες κατάλαβαν αυτό το σύνθημα με τον τρόπο τους. Σύμφωνα με την ερμηνεία τους, όλη η εξουσία, σε όλους τους τομείς της ζωής, πρέπει να καθορίζεται από τη συνείδηση και θέληση των εργαζόμενων ανθρώπων. Οι αγρότες καταλαβαίνουν ότι τα εργατικά/αγροτικά συμβούλια (σοβιέτ) του χωριού, της περιοχής και της χώρας ολόκληρης είναι πάνω-κάτω τα κέντρα της επαναστατικής οργάνωσης και η ενάντια στην αστική τάξη και τους υπηρέτες της, τους δεξιούς σοσιαλδημοκράτες και την κυβέρνηση συνασπισμού τους.» (5)

-«Σκέφτεστε ότι το σύνθημά μας διατυπώνεται σωστά;» ρώτησε ο Λένιν.

-«Ναι,» απάντησα.

-«Ναι, αλλά οι αγρότες της περιοχής σας είναι εμποτισμένοι (σ.τ.μ. κατά λέξη μολυσμένοι) με τη θεωρία του αναρχισμού!»(4).

-«Είναι τόσο κακό αυτό;»

-«Δεν εννοούσα αυτό. Αντίθετα, είμαστε ευχαριστημένοι επειδή αυτό σημαίνει τη νίκη του κομμουνισμού επί της κεφαλαιοκρατίας,» απάντησε ο Λένιν προσθέτοντας: «αλλά αμφιβάλλω εάν αυτό το φαινόμενο είναι αυθόρμητο. Είναι αποτέλεσμα αναρχικής προπαγάνδας και δεν θα διαρκέσει για πολύ. Τείνω ακόμα να πιστέψω ότι αυτός ο επαναστατικός ενθουσιασμός θα συντριβεί από την αντεπανάσταση προτού να του δοθεί η ευκαιρία να οδηγήσει σε μια οργανωμένη κοινωνία. Είναι σαν να έχει συντριβεί ήδη.»

Επισήμανα στο Λένιν ότι ένας πολιτικός ηγέτης δεν πρέπει να είναι πεσιμιστής ή σκεπτικιστής.

-«Επομένως σύμφωνα με σας» διέκοψε ο Sverdlov, «πρέπει να ενθαρρύνουμε αυτές τις αναρχικές τάσεις στη ζωή των αγροτικών μαζών;»

-«Το κόμμα σας δεν θα τις ενθαρρύνει πάντως» απάντησα.

Ο Λένιν επωφελήθηκε από την ευκαιρία.

-«Και γιατί θα έπρεπε να τους ενθαρρύνουμε; Για να διαιρέσουμε τις επαναστατικές δυνάμεις του προλεταριάτου, προετοιμάζοντας το έδαφος για την αντεπανάσταση και στο τέλος να καταστραφούμε μαζί με το προλεταριάτο;»

Δεν μπόρεσα να κρύψω την αγανάκτησή μου. Επισήμανα στο Λένιν ότι ο αναρχισμός και οι αναρχικοί δεν είχαν τίποτα κοινό με την αντεπανάσταση και σε καμιά περίπτωση δεν καθοδηγούσαν το προλεταριάτο σε αντεπαναστατική κατεύθυνση.

«Ποτέ δεν είπα κάτι τέτοιο» είπε ο Λένιν και πρόσθεσε «εκείνο που υποστηρίζω είναι ότι οι αναρχικοί, που δεν έχουν μαζικές οργανώσεις, δεν είναι σε θέση να οργανώσουν το προλεταριάτο και τους φτωχούς αγρότες. Συνεπώς δεν είναι σε θέση να τους αφυπνίσουν για να περιφρουρήσουν, υπό την ευρύτερη έννοια του όρου, αυτό που έχουμε κατακτήσει και έχουμε αγαπήσει.»

Η συζήτηση περιστράφηκε γύρω από τις άλλες ερωτήσεις που τέθηκαν από το Λένιν. Σε κάποια απ' αυτές, στο θέμα «των μονάδων Κόκκινης πολιτοφυλακής και το επαναστατικό θάρρος με το οποίο έχουν υπερασπίσει τις κατακτήσεις μας,» ο Λένιν με ανάγκασε να απαντήσω με όσο το δυνατό μεγαλύτερη σαφήνεια. Προφανώς τον απασχολούσε το θέμα ή του υπενθύμιζε ότι η Κόκκινη πολιτοφυλακή που είχε σταλεί από την Πετρούπολη κι άλλες μακρινές Ρωσικές πόλεις δεν είχε ολοκληρώσει επιτυχώς το στόχο που της είχε ανατεθεί από το Λένιν και το κόμμα του πρόσφατα στην Ουκρανία, παρά μόνο υποθετικά.

Θυμάμαι τη συγκίνηση του Λένιν, τη συγκίνηση ενός ανθρώπου που αγωνιζόταν με πάθος ενάντια στην κοινωνική τάξη που μίσησε και θέλησε να καταστρέψει, όταν του είπα:

-«Δεδομένου ότι συμμετείχα στον αφοπλισμό πολλών Κοζάκων που υποχώρησαν από το γερμανικό μέτωπο στο τέλος τον Δεκεμβρίου του 1917 – αρχές του 1918, γνωρίζω πολύ καλά το επαναστατικό θάρρος του Κόκκινου στρατού και ειδικότερα των ηγετών του. (6)

-«Η Κόκκινη πολιτοφυλακή έχει επιδείξει επαναστατικό πνεύμα και θάρρος, αλλά όχι με τον τρόπο που περιγράφετε. Ο αγώνας της Κόκκινης πολιτοφυλακής και των ηγετών της ενάντια στην εθνικιστική οργάνωση Haidamak (7) της κεντρικής Rada και ιδιαίτερα ενάντια στις γερμανικές δυνάμεις, άλλοτε επέδειξε επαναστατικό πνεύμα και θάρρος, κι άλλοτε αποκαλύφθηκαν αρκετές αδυναμίες της. Βεβαίως στις

περισσότερες περιπτώσεις αυτό μπορεί να αποδοθεί στο γεγονός ότι οι μονάδες της Κόκκινης πολιτοφυλακής έχουν διαμορφωθεί βιαστικά και έχουν χρησιμοποιηθεί ενάντια στον εχθρό με έναν τρόπο αρκετά διαφορετικό από τα αντιστασιακά στρατεύματα και τις τακτικές μονάδες.

Πρέπει να ξέρετε ότι οι μονάδες Κόκκινης πολιτοφυλακής, ανεξάρτητα κινούμενοι κατά μήκος των σιδηροδρόμων. Αλλά το έδαφος σε απόσταση δέκα ή δεκαπέντε μίλια από τις γραμμές σιδηροδρόμων δεν ήταν κατειλημμένο και οι υπερασπιστές της επανάστασης ή της αντεπανάστασης θα μπορούσαν να πηγαиноέρχονται εκεί ελεύθερα. Γι' αυτόν τον λόγο, οι αιφνιδιαστικές επιθέσεις πέτυχαν σχεδόν αναπόφευκτα. Μόνο στις πόλεις και στις κωμοπόλεις που βρίσκονταν κοντά στο σιδηρόδρομο οργανώθηκε ένα μέτωπο από το οποίο προωθούσε τις επιχειρήσεις της η Κόκκινη πολιτοφυλακή. Αλλά τα μετόπισθεν όπως και οι περιοχές κοντά στους σιδηροδρόμους παρέμειναν χωρίς άμυνα. Οι επιχειρήσεις που προωθούσαν οι επαναστάτες κατέρρευσαν αντιμετωπίζοντας το χτύπημα της αντεπανάστασης. Σε κάποια περιοχή μάλιστα, οι μονάδες Κόκκινης πολιτοφυλακής αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν στα θωρακισμένα τρένα τους αφού δέχτηκαν επίθεση από δυνάμεις της αντεπανάστασης τη στιγμή που μόλις και μετά βίας είχαν ολοκληρώσει τις προκηρύξεις τους. Στην πραγματικότητα οι άνθρωποι στα χωριά (της Ουκρανίας) δεν είδαν ακόμη την Κόκκινη πολιτοφυλακή και επομένως δεν θα μπορούσαν να την υποστηρίξουν.»

-«Τι κάνουν οι προπαγανδιστές της επανάστασης στα χωριά;» ρώτησε ο Λένιν.

«Δεν προετοιμάζουν το αγροτικό προλεταριάτο για να παρέχει ανθρώπινο δυναμικό για τις μονάδες Κόκκινης πολιτοφυλακής που περνούν κοντά στις γειτονιές τους, ή για να διαμορφώσουν εξ ολοκλήρου νέα σώματα για να υποστηρίξουν την δυσάρεστη θέση της Κόκκινης πολιτοφυλακής ενάντια στην αντεπανάσταση;»

«Μην έχετε αυταπάτες. Οι προπαγανδιστές της επανάστασης στα χωριά είναι πολύ λίγοι και δεν μπορούν να κάνουν και πολλά. Αντιθέτως, καθημερινά εμφανίζονται εκατοντάδες προπαγανδιστών και μυστικών υποστηρικτών της αντεπανάστασης στα χωριά. Σε πολλές περιοχές, είναι πάρα πολλοί για να περιμένουμε από τους προπαγανδιστές της επανάστασης να δημιουργήσουν νέες δυνάμεις και να τις οργανώσουν ενάντια στην αντεπανάσταση. Αυτές οι ώρες απαιτούν αποφασιστικές ενέργειες από όλους τους επαναστάτες σε όλους τους τομείς της ζωής και του αγώνα των εργαζομένων. Αν δεν το λάβουμε αυτό υπόψη μας, ειδικά στην Ουκρανία, θα επιτρέψουμε στους αντεπαναστάτες υπό τον Hetman να αναπτύξουν και να παγιώσουν τις δυνάμεις τους.»

Ο Sverdlov με κοίταξε για λίγο και μετά κοίταξε τον Λένιν. Τελικά, έγειρε το κεφάλι του πάνω στα χέρια του και χάθηκε σε σκέψεις.

Κατόπιν το σήκωσε πάλι και είπε: «Αυτά που μόλις μας είπατε είναι αρκετά θλιβερά.»

Στρέφοντας προς το Sverdlov ο Λένιν είπε: «Η σωστή πορεία που πρέπει να ακολουθήσουμε για τη νίκη του προλεταριάτου επί της αστικής τάξης, είναι η αναδιοργάνωση της πολιτοφυλακής του Κόκκινου στρατού.»

«Ναι, ναι,» απάντησε ο Sverdlov ενθουσιασμένος.

Μετά με ρώτησε ο Λένιν: «Πότε σκοπεύετε να ολοκληρώσετε τη δουλειά σας στη Μόσχα;»

Απάντησα ότι δεν θα έμενα για πολύ. Σύμφωνα με την απόφαση της διάσκεψης των αντάρτικων ομάδων που διοργανώνεται στο Ταγκανρόγκ, θα επέστρεφα στην Ουκρανία νωρίς τον Ιούλιο.

-«Παράνομα;» ρώτησε ο Λένιν.

-«Ναι,» απάντησα.

Εξετάζοντας τον Sverdlov, ο Λένιν σχολίασε: «Οι αναρχικοί είναι πάντα οπαδοί της αυταπάτης, έτοιμοι για οποιαδήποτε αυτοθυσία. Αλλά είναι τυφλοί φανατικοί, αγνοούν το παρόν και σκέφτονται μόνο το απώτερο μέλλον.» Δείχνοντας ότι αυτό δεν απευθυνόταν σε μένα, πρόσθεσε: «Σύντροφε, σκέφτομαι ότι

έχετε μια ρεαλιστική στάση απέναντι στα προβλήματα των καιρών μας. Εάν έστω το ένα τρίτο των αναρχικών στη Ρωσία ήταν όπως εσείς, εμείς οι κομμουνιστές θα ήμασταν έτοιμοι για υπό όρους συνεργασία με σκοπό την ελεύθερη οργάνωση της παραγωγής.»

Εκείνη τη στιγμή αισθάνθηκα «ανεβασμένος» μαζί με ένα βαθύ συναίσθημα σεβασμού προς το Λένιν, παρά την πρόσφατη πεποίθησή μου ότι αυτός ήταν υπεύθυνος για τη διάλυση της οργάνωσης των αναρχικών στη Μόσχα, η οποία σηματοδότησε την καταστροφή των παρόμοιων οργανώσεων σε πολλές άλλες πόλεις. Και κάπου στη συνειδήσή μου ντρεπόμουν για τον εαυτό μου. Ψάχνοντας για την απάντηση που έπρεπε να δώσω στο Λένιν, του είπα σε ανύποπτο χρόνο:

-«Η επανάσταση και οι κατακτήσεις της είναι ανεκτίμητες για τους αναρχοκομμουνιστές, από αυτή την άποψη είναι πραγματικοί επαναστάτες όπως όλοι οι άλλοι.»

-«Ω, μην το λέτε σε μας αυτό,» ανταπάντησε ο Λένιν γελώντας.

- «Ξέρουμε τους αναρχικούς όσο τους ξέρετε κι εσείς. Ως επί το πλείστον δεν έχουν καμία αίσθηση του παρόντος, ή τουλάχιστον ασχολούνται πολύ λίγο μ' αυτό. Αλλά το παρόν είναι τόσο σημαντικό, που αν δεν το σκέφτονται ή δεν έχουν μια θετική πρόταση να υποστηρίξουν γι αυτό, είναι κάτι παραπάνω από ατιμωτικό για τους επαναστάτες. Οι περισσότεροι αναρχικοί σκέφτονται και γράφουν για το μέλλον χωρίς κατανόηση του παρόντος. Αυτό είναι που διαχωρίζει εμάς τους κομμουνιστές από σας τους αναρχικούς.»

Με αυτές τις λέξεις ο Λένιν σηκώθηκε από την καρέκλα του και άρχισε να βαδίζει πέρα δώθε.

-«Ναι, ναι, οι αναρχικοί έχουν δυνατές ιδέες για το μέλλον – στο παρόν όμως, δεν πατάνε στο έδαφος. Η στάση τους είναι απαράδεκτη και επειδή η προσήλωση τους στερείται περιεχομένου, δεν συνδέονται στην πραγματικότητα με αυτό το μέλλον που ονειρεύονται.»

Ο Sverdlov έσκασε ένα κακόβουλο χαμόγελο και στρέφοντας σε μένα, είπε: «Δεν μπορείτε να αμφισβητήσετε ότι τα σχόλια του Βλαντιμίρ Ίλιτς είναι εύστοχα.»

Ο Λένιν βιάστηκε να προσθέσει: «Αναγνώρισαν ποτέ οι αναρχικοί την έλλειψη ρεαλισμού τους για το παρόν; Αφού, ούτε καν το σκέφτονται.»

Αποκρινόμενος σ' αυτό, είπα στο Λένιν και στο Sverdlov ότι ήμουν ένας ημιαναλφάβητος αγρότης και δεν θα μπορούσα να αμφισβητήσω κατάλληλα τη άποψη που ο μορφωμένος Λένιν είχε εκφράσει για τους αναρχικούς.

-«Αλλά πρέπει να σας πω, σύντροφε Λένιν, πως ο ισχυρισμός σας ότι οι αναρχικοί δεν αντιλαμβάνονται το παρόν ρεαλιστικά, ότι δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα και ούτω καθεξής, είναι εντελώς λανθασμένη. Οι αναρχοκομμουνιστές στην Ουκρανία (ή στη Νότια Ρωσία όπως την αποκαλούν οι Μπολσεβίκοι που προσπαθούν να αποφύγουν τη λέξη Ουκρανία), έχουν δώσει ήδη πολλές αποδείξεις ότι πατούν σταθερά στο παρόν. Ολόκληρη η προσπάθεια της επαναστατικής ουκρανικής επαρχίας ενάντια στην κεντρική Rada έχει πραγματοποιηθεί κάτω από την ιδεολογική καθοδήγηση των αναρχοκομμουνιστών και εν μέρει από τους σοσιαλιστές επαναστάτες (που, φυσικά, έχουν εξ ολοκλήρου διαφορετικό στόχο από τους αναρχοκομμουνιστές στον αγώνα τους ενάντια στην κεντρική Rada). Οι Μπολσεβίκοι σας έχουν μόλις και μετά βίας κάποια παρουσία στα χωριά μας. Όπου έχουν παρέμβει, η επιρροή τους είναι ελάχιστη. Σχεδόν όλες οι κοινότητες ή οι ενώσεις αγροτών στην Ουκρανία διαμορφώθηκαν με την υποκίνηση των αναρχοκομμουνιστών. Ο ένοπλος αγώνας των εργαζόμενων ανθρώπων ενάντια στην αντεπανάσταση γενικά και την αυстро-γερμανική εισβολή ειδικότερα έχει πραγματοποιηθεί με την ιδεολογική και οργανική καθοδήγηση αποκλειστικά των αναρχοκομμουνιστών.

Βεβαίως δεν συμφέρει το κόμμα σας να το αποδεχτείτε, αλλά αυτά είναι τα γεγονότα και δεν μπορείτε να τα αμφισβητήσετε. Ξέρετε πολύ καλά, υποθέτω, την αποτελεσματικότητα και την μαχητική ικανότητα των ελεύθερων επαναστατικών δυνάμεων της Ουκρανίας. Δεν είναι απαραίτητο να υπενθυμίσω το θάρρος με το οποίο έχουν υπερασπίσει ηρωικά τις κοινές επαναστατικές κατακτήσεις. Από αυτούς, τουλάχιστον οι μισοί

έχουν πολεμήσει υπό τις αναρχικές σημαίες των Mokrousov, Maria Nikiforova (8), Tchederedniak, Garin, Loupen και πολλών άλλων Καπεταναίων πιστών στην επανάσταση που θα έπαιρνε πάρα πολύ χρόνο για να αναφερθούν – όλοι αυτοί είναι αναρχοκομμουνιστές. Θα μπορούσα να μιλήσω για την ομάδα στην οποία ανήκω ο ίδιος και όλες τις άλλες ομάδες και «τάγματα εθελοντών» για την υπεράσπιση της επανάστασης που διαμορφώθηκαν από εμάς και που τέθηκαν αναμφισβήτητα υπό τις διαταγές της Κόκκινης πολιτοφυλακής.

Όλα αυτά αποδεικνύουν πόσο μπερδεμένος είστε, σύντροφε Λένιν, όταν ισχυρίζεστε ότι οι αναρχοκομμουνιστές δεν έχουμε τα πόδια μας στο έδαφος, ότι η στάση μας απέναντι στο παρόν είναι επιπόλαια και ότι μας αρέσει μόνο να ονειρευόμαστε το μέλλον. Όσα σας είπα κατά τη διάρκεια αυτής της συζήτησης δεν μπορεί να αμφισβητηθεί επειδή είναι η αλήθεια. Ο απολογισμός που σας παρουσίασα έρχεται σε αντίθεση με τα συμπεράσματα που μας εκφράσατε πριν. Ο καθένας μπορεί να δει ότι είμαστε σταθερά ριζωμένοι το παρόν, στο οποίο δουλεύουμε και αναζητούμε τα μέσα να πραγματοποιήσουμε το μέλλον που επιθυμούμε, και ότι μας απασχολεί στην πραγματικότητα πολύ σοβαρά αυτό το πρόβλημα.»

Εκείνη τη στιγμή παρατήρησα το Sverdlov. Είχε κοκκινίσει αλλά συνέχισε να χαμογελά. Όσον αφορά το Λένιν, άπλωσε τα χέρια του και είπε: «Ίσως είμαι μπερδεμένος.»

-«Ναι, ναι, σε αυτήν την περίπτωση, σύντροφε Λένιν, φανήκατε πάρα πολύ σκληρός απέναντι σε μας τους αναρχοκομμουνιστές. Πιστεύω απλά ότι έχετε κακή πληροφόρηση για την πραγματική κατάσταση στην Ουκρανία και το ρόλο που παίζουμε εκεί.»

Αισθάνθηκα ότι είχα ιδρώσει, έκανε ότι μπορούσε για να με κατευνάσει με έναν πατρικό τρόπο, εκτρέποντας έντεχνα τη συζήτηση σε άλλο θέμα.

Αλλά ο κακός χαρακτήρας μου, αν μπορώ να τον πω έτσι, δεν μου επέτρεψε να ενδιαφερθώ για περαιτέρω συζήτηση, παρόλο το σεβασμό που μου ενέπνεε ο Λένιν. Αισθάνθηκα προσβεβλημένος. Αν και ήξερα ότι

Ο Λένιν προσπάθησε σκληρά να τα αντιμετωπίσει αυτήν την αλλαγή στη στάση μου. Προσπάθησε να εξουδετερώσει το θυμό μου μιλώντας για άλλα πράγματα. Όταν παρατήρησε ότι ανακτούσα την προηγούμενη διάθεσή μου ως αποτέλεσμα της ευλωτίας του, με ρώτησε ξαφνικά:

-«Ωστε σκοπεύετε να επιστρέψετε στην Ουκρανία παράνομα;»

-«Ναι,» απάντησα.

-«Μπορώ να σας προσφέρω τη βοήθειά μου;»

-«Ευχαρίστως,» είπα.

Γυρίζοντας προς τον Sverdlov, ο Λένιν ρώτησε, «ποιος είναι αυτήν την περίοδο υπεύθυνος για την αποστολή των πρακτόρων μας στο νότο;»

«Ο σύντροφος Karpenko ή ο σύντροφος Zatonski,» απάντησε ο Sverdlov.

«Θα πρέπει να το ελέγξω.»

Ενώ ο Sverdlov τηλεφωνούσε για να μάθει ποιος ήταν υπεύθυνος για την αποστολή των μυστικών πρακτόρων στην Ουκρανία, ο Λένιν προσπάθησε να με πείσει ότι η θέση του Κομμουνιστικού Κόμματος στην εκτίμηση των αναρχικών δεν ήταν τόσο εχθρική όσο μου φάνηκε.

«Εάν υποχρεωθήκαμε,» είπε ο Λένιν, «να λάβουμε μέτρα για να απομακρύνουμε τους αναρχικούς από το συγκεκριμένο κτήριο που είχαν κάνει κατάληψη στην Malaia Dimitrovska, στο οποίο κρύβονταν ληστές από εδώ ή άλλα μέρη, η ευθύνη δεν βαραινεί εμάς αλλά τους αναρχικούς που διέμεναν εκεί. Σας πληροφορώ ότι

τους επιτρέπεται να καταλάβουν ένα άλλο κτήριο όχι μακριά από τη Malaia Dimitrovska και είναι ελεύθεροι να συνεχίσουν την δουλειά τους με τον τρόπο που επιθυμούν.»

«Έχετε οποιαδήποτε στοιχεία,» ρώτησα το Λένιν, «έχετε να παρουσιάσετε αποδείξεις ότι οι αναρχικοί του Malaia Dmitrovska φιλοξενούσαν ληστές;»

«Ναι, συστάθηκε η έκτακτη επιτροπή (9) και το εξέτασε. Διαφορετικά το κόμμα μας δεν θα είχε εγκρίνει τα μέτρα που πήραμε.» απάντησε ο Λένιν.

Εν τω μεταξύ ο Sverdlov είχε καθίσει πάλι κοντά μας και είχε αναγγείλει ότι ο σύντροφος Karpenko ήταν υπεύθυνος για τη διάβαση των μυστικών πρακτόρων, αλλά ότι ο σύντροφος Zatonski ήταν επίσης καλά πληροφορημένος σε αυτό το θέμα.

Ο Λένιν αναφώνησε αμέσως: «Έτσι, ο σύντροφος, πηγαίνει αύριο απόγευμα ή όποτε θέλει στο σύντροφο Karpenko και τον ρωτά για οτιδήποτε χρειάζεται για να επιστρέψει στην Ουκρανία παράνομα. Θα σας δώσει μια διαδρομή που ακολουθεί για να διασχίσει τα σύνορα.»

-«Ποια σύνορα;» Ρώτησα .

-«Δεν είστε ενημερωμένοι; Έχουν θεσπιστεί σύνορα μεταξύ της Ρωσίας και της Ουκρανίας. (10) Υπάρχουν γερμανικά στρατεύματα που τα φυλάνε, » είπε ο Λένιν φανερά εκνευρισμένος.

-«Ακόμα θεωρείτε την Ουκρανία «νότο της Ρωσίας»...» είπα.

- «Άλλο πράγμα είναι να θεωρείς κάτι κι άλλο να το βλέπεις όπως πραγματικά είναι, σύντροφε» ανταπάντησε ο Λένιν.

Προτού μου δώσει το χρόνο να του απαντήσω, πρόσθεσε: «Να πείτε στο σύντροφο Karpenko ότι σας έστειλα εγώ. Εάν δεν το πιστέψει, να μου τηλεφωνήσει προσωπικά. Εδώ είναι η διεύθυνση όπου μπορείτε να τον βρείτε.»

Κατόπιν σηκωθήκαμε όλοι, δώσαμε τα χέρια, και αφού ανταλλάξαμε ευχαριστίες, προφανώς εγκάρδιες, έφυγα από το γραφείο του Λένιν, ξεχνώντας να υπενθυμίσω στον Sverdlov να δώσει εντολή στο γραμματέα του να κάνει την απαραίτητη σημείωση στα έγγραφα μου που θα με εξουσιοδοτούσαν να πιάσω ένα ελεύθερο δωμάτιο στη σοβιετική Μόσχα.

Βρέθηκα γρήγορα στην πύλη του Κρεμλίνου και ξεκίνησα αμέσως να βρω το σύντροφο Burtsev.

Χάρη στη βοήθεια του Λένιν, ο Μάχνο επέστρεψε στην Ουκρανία μετά από ένα μακρύ κι επικίνδυνο ταξίδι. Οι Μπολσεβίκοι τον προμήθευσαν με το διαβατήριό ενός δασκάλου και προσπάθησαν να τον στρατολογήσουν σαν πράκτορά τους στην Ουκρανία, αλλά ο Μάχνο αρνήθηκε.

Φτάνοντας στη γενέτειρά του το Gulai – Polye ο Μάχνο πληροφορήθηκε το λυπηρό γεγονός της πυρπόλησης του σπιτιού της μητέρας του και τη δολοφονία του άμαχου μεγαλύτερου αδερφού του από τις δυνάμεις της αντεπανάστασης.

Υπάρχουν λίγα στοιχεία ότι η συνάντηση του Μάχνο με τον Sverdlov και τον Λένιν ήταν οποιασδήποτε ιστορικής σημασίας. Οι Μπολσεβίκοι συνέχισαν να ακολουθούν μια πολιτική άγνοιας έναντι της Ουκρανίας.

Εκτιμώντας εσφαλμένα τη δύναμή τους στην επαρχία, απαίτησαν μια μαζική έγερση στις 7 Αυγούστου του 1918, η οποία οδήγησε σε φιάσκο. (11) Και όταν εισέβαλαν στην Ουκρανία για δεύτερη φορά στο τέλος του 1918 επανέλαβαν τα ίδια λάθη στις συναλλαγές τους με τους αγρότες εισπράττοντας τα ίδια αποτελέσματα. (12) Η ειρωνεία ήταν ότι τις ιδέες του Μάχνο σχετικά με τον αγώνα των ανθρώπων της επαρχίας επρόκειτο

τελικά να μιμηθούν (ασυναίσθητα) κάποιοι μετέπειτα μαρξιστές-λενινιστές ηγέτες στον τρίτο κόσμο – με πολύ διαφορετική κατάληξη.

Ο Μάχνο αγωνίστηκε για την οργάνωση του κινήματος που φέρει την επωνυμία του, το Μαχνοβίτικο Κίνημα (Makhnovschins), το οποίο αγωνίστηκε για τρία έτη να καθιερώσει μια αναρχική κοινωνία στη νοτιοανατολική Ουκρανία. Από καθαρά στρατιωτική άποψη, ο αντιστασιακός στρατός του Μάχνο έπαιξε σημαντικό ρόλο στην έκβαση του εμφύλιου πολέμου: πολλοί από τους αναρχικούς μαχητές έδωσαν τις ζωές τους σε μια απελπισμένη μάχη με τους στρατούς του Λευκορώσου στρατηγού Deniken και πέτυχαν στην αποκοπή των γραμμών ανεφοδιασμού του ακριβώς όταν οι δυνάμεις του περικύκλωναν τη Μόσχα.

Ο Λένιν και ο Τρότσκι παρακολούθησαν τις δραστηριότητες του Μάχνο με μεγάλο ενδιαφέρον. (13) Κάποτε παραχώρησαν ακόμη και μέρος της Ουκρανίας στους αναρχικούς για να πραγματοποιηθεί το κοινωνικό πείραμά τους. (14) Αλλά στο τέλος το Μαχνοβίτικο κίνημα πνίγηκε στο αίμα χιλιάδων εκτελεσμένων αγροτών. (15).

Όταν η Εμμα Γκόλντμαν και ο Αλέξανδρος Μπέρκμαν επισκέφτηκαν τον Λένιν το 1920 να διαπραγματευτούν την περίπτωση απελευθέρωσης των αναρχικών που κρατούνταν στις ρωσικές φυλακές, ο Λένιν τους είπε: «Αναρχικοί; Σαχλαμάρες! Στις φυλακές έχουμε ληστές και Μαχνοβίτες αλλά κανέναν ιδεολόγο αναρχικό.» (16)

Σημειώσεις:

1. Η Κόκκινη πολιτοφυλακή ήταν η πρώτη στρατιωτική δύναμη του μπολσεβίκικου καθεστώτος. Καταργήθηκε σταδιακά και αντικαταστάθηκε από τον Κόκκινο στρατό την άνοιξη του 1918. Η Κόκκινη πολιτοφυλακή επανδρώθηκε από εθελοντές και εξέλεγε τα στελέχη της. Ο κόκκινος στρατός βασίστηκε στη στρατολογία και τον έλεγχο από τα πάνω. Η υποχρεωτική στρατιωτική θητεία για τη ρωσική εργατική τάξη εισήχθη στις 29 Μαΐου 1918 και τα πρώτα τμήματα Κόκκινου στρατού συστάθηκαν το χρόνο της επίσκεψης του Μάχνο. JohnErickson, TheOriginsoftheRed Army.
2. Αντεπαναστατικό σχήμα, το οποίο επανδρώθηκε από μέλη διάφορων ουκρανικών σοσιαλδημοκρατικών κομμάτων.
3. Η Ρωσία των Μπολσεβίκων είχε επίσημα ειρήνη με τη Γερμανία και την Αυστρο-Ουγγαρία. Μια εισβολή των Μπολσεβίκων στην Ουκρανία θα ήταν πολύ πιθανό να προκαλέσει την επέμβαση από τη Γαλλία και τη Μεγάλη Βρετανία.
4. Οι αναρχικοί στη Ρωσία ήταν χωρισμένοι σε διάφορες ομάδες, οι κύριοι σχηματισμοί που προέκυψαν ήταν οι αναρχοσυνδικαλιστές και οι αναρχοκομμουνιστές. Και οι δύο τάσεις εμπνεύστηκαν από τα γραπτά του Μπακούνιν και του Κροπότκιν. Avrich, TheRussianAnarchists
5. Ο Μάχνο αναφέρεται στην κεντρική Rada. [επιστροφή]
6. Ο Μάχνο αναφέρεται στο γεγονός όπου όταν επέτρεψε η κεντρική Rada σε διάφορα τραίνα στρατευμάτων Κοζάκων να περάσουν μέσα από την Ουκρανία στο δρόμο τους από το γερμανικό μέτωπο στο σπίτι τους στη λεκάνη του Don, όπου μια αντεπαναστατική έγερση ήταν υπό εξέλιξη. Οι αναρχικοί αντάρτες του Μάχνο συνεργάστηκαν με ντόπιους Μπολσεβίκους στην κατάληψη μιας γέφυρας σιδηροδρόμων πέρα από το Dneirg και τον αφοπλισμό των Κοζάκων. Palij, AnarchismofNestorMakhno, σελ.83-84.
7. Αρχικά οι Haidamaks ήταν ουκρανικοί επαναστάτες του 18ου αιώνα που ξεσηκώθηκαν ενάντια στον Τσάρο και τον Πολωνό βασιλιά. Το όνομα αναβίωσαν οι εθνικιστές της κεντρικής Rada.
8. Η Μαρία Nikiforona ήταν αναρχική καπετάνισσα της οποίας η δράση μοιάζει πολύ με του Μάχνο μέχρι το σημείο της σύλληψης και της εκτέλεσής της από τους Λευκορώσους το φθινόπωρο του 1919. Τον Απρίλιο του 1918 έλαβε έναν έπαινο από το μπολσεβίκο στρατηγό Antonov για τις επαναστατικές δραστηριότητές της. Palij, Anarchism of Nestor Makhno, σελ. 87-88.
9. Η επιτροπή αυτή ήταν γνωστή ως Cheka. Σύμφωνα με τον επικεφαλής αυτού του οργάνου, τον Felix Dzerzhinsky, «αμέσως μετά τον αφοπλισμό των αναρχικών, το έγκλημα στη Μόσχα μειώθηκε κατά 80%.»Palij, AnarchismofNestorMakhno, σελ.63.
10. Στις 12 Ιουνίου 1919 οι Μπολσεβίκοι υπέγραψαν μια ανακωχή με την κυβέρνηση του Hetman, η οποία ασχολήθηκε με την αναγνώριση του ουκρανικού κράτους. Anarchism of Nestor Makhno, σελ.37.

11. Adams , «The Great Ukrainian Jacquerie», in Hunczak, mentioned before, σελ .254.
12. Arthur E. Adams, «Bolsheviks in the Ukraine : The Second Campaign 1918-1919" (New Haven, 1963).
13. M . Malet, «Makhno and his Enemies» , META Vol.1, σελ .14.
14. Victor Serge, «Memoirs of a Revolutionary» (Λονδίνο 1963) σελ .119.
15. G.P. Maximoff, «The Guillotine at Work» (Σικάγο 1940), κεφ .7.
16. ΕμμαΓκόλντμαν, «Living My Life» (Garden City NY 1931) σελ .765.

*Πηγή: www.nestormakhno.info/english/krem/visit.htm